

Glas za veznikov

Leto II - Št. 212

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 3 lire

TRST, ponedeljek 25. februarja 1946

UREDNIŠTVO: Via S. Pellico 13 - Telefon št. 93354 in 94443

OGLASI: Cena za milimeter vršine (širina ena kolona): trgovski L. 10.50, mrtvaški L. 27 (osmrtine L. 54, objave L. 13.50, finančni in pravni oglas L. 18. V vsebini lista (tekstni oglas) L. 18. DAVEK ni všteti. Pladljivo vnepre. Oglase sprejema izključno: S. P. I. Società per la Pubblicità in Italia, Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posamezne številke L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

ORGANIZACIJA ZDRUŽENIH NARODOV

Trst, 25. februarja
V noči med 14. in 15. februarjem so v Londonu zaključili prvi del zasedanja skupščine Organizacije Združenih narodov. Nova mednarodna organizacija, o kateri so prvič začeli razpravljati trije minarji ministri na sestanku oktobra 1945 in katere temelji so potem položili malo manj kot leto dni kasneje v Dumbarton Oaksu ter jih poglobljali februarja 1945 na sestanku Roosevelta, Churchilla in Stalina v Jalti in na konferenci v San Franciscu, je napravila svoj prvi korak v življenje. V nepopolnih tednih je bilo preko njenega dnevnega reda nešteto tudi najkopičnejših svetovnih vprašanj. Morda bi se zdelo presojati, da so si ga v teku zasedanja zastavili vsi politični opazovalci: ali je in če ne, ali bo organizacija Združenih narodov po svoji nameni, organizacija in notranji uravnoteženosti sposobna izpolniti naloge in dolžnosti ter tako upravičiti upo, ki jih vanjo stavljajo izmenični svet.

Odkritost, s katero so predstavniki držav članic Združenih narodov razpravljali predvsem na zasedanjih Varnostnega sveta, najodgovornejšega organa nove mednarodne organizacije, razpravljanja, ki jih je predsednik skupščine Spak označil kot začetke stvarne diplomacije v nasprotju s klasičnimi diplomacijami, kakršne so se poskušale staro Zvezo narodov, nas opravičujejo in po tem, kar bi rekli skoraj tragični slučaj, da Zvezo narodov naravnost silijo, da jo dosežemo razvoja izpravevanja in razpore organizacije Združenih narodov storimo zaključke in enako odkrito insemno pozitivne in negativne strani mlade mednarodne organizacije.

Po končanem zasedanju so podali besede, da je prvo zasedanje dodelo uspeh. O tem so si bili edini tudi zaključni uradni govorniki Attlee, Spak in Aze, ki so izjavili: "Organizacija Združenih narodov obstoji in deluje."

Šlo tudi za dobro volje in naša želja je, da bi mlada svetovna organizacija, ki naj zamenja trajni mir in varnost, popolnoma uspeša. Vendar pa ne smemo pozabiti, da so tudi ob nastanku Zveze narodov padale optimistične izjave, a bodočji razvoj je pokazal, da temelji takratne mednarodne organizacije ne niso bili tako trdni, kakor je sedaj.

Ni namreč važno le vprašanje, ali je pri danih mednarodnih organizacijah volja in pripravljenost za odločanje pri ustvarjanju svetovnega miru in varnosti, marveč je važno tudi vprašanje soglasja in končnih namenov ter polit, po kateri se treba boriti za njega. Vrednotenje: enako seveda tudi vprašanje izvedljivosti načrtov. Vprašanje soglasja o končnih namelih, uspešno izgradnje ter tehničnega postopka za doseganje zastavljenih smotrov in s tem tudi bodočnosti pa si najbližje ustvarimo s odgovori na nekatera osnovna vprašanja.

Ali je mednarodna organizacija potrebna? Politični zgodovinarji so glajo, da je bil razlog zasedanje kakor tudi prejšnjih vojnih neurejenosti mednarodnih odnosov, ki so se na zunaj kazala v mednarodni anarhiji ter pomankanju pravne urejenosti. Posamezne države in te one same so bile edini razsodniki in svojih zadevah, ki je svoje stališče pogovarjal in mu dajal poudarek v izgrajevanju vedno močnejših narodnih vojsk. Mednarodna vprašanja se niso reševali pod vidikom svetovne varnosti, marveč pod vidikom varnosti posameznih držav ali zvez, oziroma večdržavnih blokov. Oboroževanje nekaterih držav je rodilo strah pred vojno ter povzročalo vojaško oboroževanje tudi na drugi strani. Iz tega se je nujno morala roditi vojna. Zveza narodov, ki je bila prvič vojni politiki odstranila mednarodne anarhije in uvedla mednarodni red v mednarodne odnose, se je zaradi notranjega nesoglasja vodilnih nosilcev, zaradi pomankljivosti notranje obveze in tehničnega postopka izkazala kot neuporabna. Njena najpomembnejša pomanjkljivost je bila v tem, da je bila protivojstvena mednarodna organizacija (vsaka članica je lahko brez posledic lastna; primer Italije, Japonske) in da ni imela učinkovitega izvršilnega sredstva za preprečitev oboroževanja. Razsodilnega spora — svoje na se države kolonizirane države. Ustroj kolonizirane države, ki je bil od njih sam, ni razpolagal, ne za rešitev svojih korakov, marveč svetovnega mira.

Učinkovita mednarodna organizacija je za ohranitev trajnega mira in varnosti edina rešitev tega vprašanja. Upoštevati pa mora na svojo uspešnost negativna izkušnja Zveze narodov. Danesnja organizacija Združenih narodov je v tem

Neredi v Egiptu

Odločen protest britanske vlade

Sidki paša svari pred posledicami

KAIRO, 25. februarja — V četrtek so v podporo zahteve po odstranitvi britanskega četa iz Egipta proglasili splošno stavko. Po ulicah je prišlo do številnih incidentov. Demonstrantje so napadli hotel Cecil, pometali na ulico pohištvo in hotel zanetili. Egipčanske čete so zaradi neredov zastražile vsa kairaška javna in vojaška postopaja. Posebne ukrepe so storili za varnost obseja britanskega glavnega stana, britanskega poslanstva in drugih britanskih ustanov.

Tramvajski, avtobusni in avtomobilski promet so skoraj kmalu vzpostavili, vendar so po mestu vozili avtomobili britanske policije, ki so obveščali britanske in zavezniške čete, da jim je prepovedano hoditi v središče mesta.

Brez sporazuma o Jul. krajini

London, 25. februarja
Zastopniki štirih velesil, ki pripravljajo načrt mirovne pogodbe z Italijo, so v petek odgodili sejo, ne da bi dosegli sporazumo dočlenem področju Julijske krajine, ki naj jo pregleda preiskovalna komisija.

Data pribodnje seje še niso določili.

Grki zaupajo izjavam zahoda

ATENE, 25. februarja. — Izjave o Grčiji, ki jih je podal v četrtkovem govoru med debato o zunanji politiki v spodnji zbornici Bevin, so vzbudile v Atenah splošno zaupanje.

Izjave, da po poročilih, ki jih ima na razpolago, nihče in tudi Sovjetska zveza nima ugovorov glede dodelitve Dodekaneza Grčiji in da mu ni znana nobena zahteva v pogledu nedotakljivosti grškega matičnega ozemlja, so napravile konec glasovom in bojazni, kar sta stalno izkoriščali akajna deačca in levica.

Menijo, da je odgovor volitev malo verjetna. Tudi komunistična stranka je objavila izjavo, v kateri pravi, da je mogoče v nekaj tednih vzpostaviti red in zakonitost, kar bo omogočilo avobodni potek volitev.

Osemdni odbor grške socialistične stranke «ELD» je objavil spomnilo, v kateri zahteva preločitev volitev na 16. maj, takojšnjo sestavo vlade na «stroki demokratični podlagi», udeležbo vse levice, takojšnje ukrepe za zagotovitev reda ter odreditev najednostajnega dodatnega roka za vspe v volitve sezname.

Osemdni odbor «ELD» je izjavil, da bo bojkotiral volitve, če bi vlada vztrajala na volitvah v marec.

Ameriški senator Claude Pepper je sporočil ustanovitve «Odbora za pravično postopanje z Grčijo», v katerem so odlične ameriške osebnosti. Odbor ima namen pomagati Grčiji, da bi na mednarodni mikovni konferenci, ki bo predvidoma 1. maja, dosegla ugodne rezultate. Te je odbor navedel v pismu, ki ga je poslal članom Kongresa, predsedniku Trumanu in vladi: 1. primerne reparacije, ki bi Grčijo omogočile obnovitev gospodarstva in izboljšanje javnega zdravstva; 2. vračev Dodekaneza in severnega Epira; 3. popravilo grško — bolgarske meje tako, da bi predstavljala za Grčijo naravno obrambo in ji nudila jamstvo za varnost.

«Reuterjev» dopisnik v Atenah poroča o osnovanju nove grške vojske. To večje urlo britanski učitelji in jo postopoma opremljajo s najmodernejšim orožjem, ki ga je dala Velika Britanija. Vežbanje vojske vodi general, 200 britanskih častnikov in 700 podčastnikov.

V Londonu so zelo zaskrbljeni zaradi dejstva, da Bolgarja do zdaj še ni izpolnila določb premirja, kar se tiče reparacij. Diplomatski dopisnik BBC je izjavil, da so britanski in ameriški predstavniki v Sofiji ponovno protestirali, vendar doslej brez uspeha. Po določilih premirja se je Bolgarija obvezala, da bo poslala Grčiji in Jugoslaviji živila. Vrniti b morala vse imovino, ki so jo pokradli bolgarske čete. Čeprav je minilo že šestdeset mesecev, bolgarske oblasti še niso poslele Grčiji nobenih živil.

Francosko ogorčenje nad Francovo Španijo

Skupščina zahteva prekinitev odnošajev

PARIZ, 25. februarja. — Francoska narodna skupščina je v soboto ponovno zahtevala od vlade, naj prekine diplomatske odnose s Španijo. Z veliko večino (proti so glasovale samo desničarske skupine) je odobrila resolucijo, s katero protestira proti umstitvi španskega republikanista Cristina Garcia in devetih tovaršev, ki so jih obsodili zaradi terorističnih dejanj in jih v sredi v Madridu ustrelili. Resolucija izraža ogorjenje nad uporabo naciističnih metod v Španiji, ki jih obsoja vse civilizirani svet.

Garcia je po državljanski vojni pobegnil v Francijo. Skupno s francoskimi partizani se je bojeval proti Nemcem, pred desetimi meseci pa se je skritvijo vrnil v Španijo.

«Reuter» poroča iz Pariza, da je njegova umstitve povzročila tem večje ogorčenje vladnih krogov zaradi tega, ker so imajo za neposredno izvajanje in odgovor na poziv k milostni sodbi, ki ga je prejelo nedeljo nazivl francoski ministrski predsednik Gouvin preko francoskega zunanjega ministra na generala Franca.

Francoska komunistična stranka je tedaj poročila, v katerem je označila umstitve Garcia in tovaršev kot «izvajanje demokratičnih držav in države, ki je uradno dala dokaz, da želj spoštovati Evlijevne usteljnikov. Poročilo zahteva takojšnjo prekinitev vseh stikov s generalom Francom.

Francoska socialistična stranka je poročila vladno, naj skupaj s komunističnimi velesilami stori potrebne korake za pomoč republikanskim Špancem in za uničenje španskega fašističnega režima, higar nadaljnj obtoji pomeni sramoto za svobodno Evropo.

Nekaj ur potem, ko je francoska narodna skupščina protestirala proti umstitvi desetih Špancev, so v Madridu napovedali novo razpravo. Obtožili so 35 možkih in 2 ženti, da so hoteli tajno organizirati socialistično-delausko stranko. Razprava se je začela.

V obkroju zgoraj označene problematike se je zaključilo prvo zasedanje Združenih narodov. Morda so zaimeli nekateri zaradi odkritih razprav v ustih slab okus. Treba so bo vseskorj nasaditi na novo stvarno diplomacijo.

Vprašanje uspeha ali neuspeha organizacije pa teči drugje: o tem, so nosilci bodočega mednarodnega reda — velesile — tedno in iskreno odločeni, da vse svoje narodne koristi podredijo nujnosti mednarodne skupnosti in da jim je to iz posebnih notranjih ideoloških, socialističnih, gospodarskih in političnih razlogov tudi mogoče. N. N.

DEMONSTRACIJE NA KITAJSKEM

Cungking, 25. februarja
Na Kitajskem vlada velika zaskrbljenost zaradi sovjetskih namer z Mandžurijo. Zaskrbljenost deli tudi kitajski tisk. Sovjetske posadke v Mandžuriji, ki bi se morale po sporazumu na konferenci zunanjih ministrov Britanije, Združenih držav in Sovjetske zveze umakniti v začetku februarja, še vedno drže svoje postojanke. Poleg tega so v Mandžuriji, kamor je pred kratkim prišla nova 6. kitajska armada, ki so jo izvežbali Američani, v začetku preteklega tedna izbruhili med «ilami Kuomintanga in komunisti novi boji.

Dijastvo kitajske prestolnice Nanking je objavilo manifest, v katerem poziva Sovjete, da se takoj umaknejo iz severovzhodne Mandžurije in da spoštujejo suverenost Kitajske. Proglas poziva vse kitajsko dijastvo, naj se udeleži narodne demonstracije proti «nevarnosti, da bi postalo severovzhodno področje predel s posebnim režimom». V soboto je pet tisoč dijakov 15 ušnih zavodov v Nankingu priredilo protisovjetske demonstracije z geslom «Ven iz Mandžurije».

Nad deset tisoč dijakov je v petek demonstriralo proti Sovjetom tudi v Cungkingu. Geslo je bilo «Zapustite Mandžurijo». Dijaki dvajsetih šol so uporabljal ista gesla, kakršnih so se posluževali pred desetimi leti njihovi očetj proti japonskemu okupatorju. Številni demonstranti so prehodili na desetine kilometrov, da so se lahko udeležili shoda in demonstracij v mestu. Sprejeli demonstrantov je bil dolg nad kilometer; za mnogih cestah je ustavlil promet.

V soboto so čungkingški dijaki višjih šol v znak protesta zaradi zaklesnele umaknitve ponovno demonstrirali. Demonstracija je bila pred sovjetskim poslanstvom, in sicer v času, ko so na poslaništva proslavljali 28. obletnico ustanovitve Rdeče armade.

Dijaki orednjega narodnega vseučilišča so poslali sovjetski vladi oster protest zaradi zaklesnele umaknitve, vladam Sovjetske zveze, Združenih držav in Velike Britanije pa protest proti tajnim določbam jaltke pogodbe. Spomneno so predložili tudi lastni vladi. V njej zahtevajo, da ne pristane na nikakve nadaljnje koncesije, ki gredo preko koncesij, ki jih predvideva kitajsko-sovjetski sporazum.

Ravnatelj kitajske poročevalske službe za inozemstvo Ho Feng San je na tiskovni konferenci izjavil, da Kitajska ni vezana na kitajski sporazum, ker ni bila prisotna. Izjavil je: «Edina pogodba, ki veže Kitajsko s Sovjetsko zvezo, je kitajsko-sovjetski sporazum. «Feng San je nadalje izjavil, da orednja vlada ni dobila od Sovjetske zveze nikakve odgovora na vprašanje o umiku sovjetskih čet iz Mandžurije.

V presledku med razpravami

Sovjetski odposlanec Andrej Višinski (pri na levi) v razgovoru s predsednikom Varnostnega sveta Normanom Makinom (Australija). Na desni britanski zunanji minister Ernest Bevin v razgovoru z odposlancem Združenih držav Edwardom Stettinhusom. Za Višinskiim sovjetski odposlanec F. M. Gusev, za Makinom britanski odposlanec sir Alexander Cadogan

„Ili moramo vedno naprej“

Stalin ob 28. obletnici ustanovitve Rdeče armade

LONDON, 25. februarja. — Kot poroča radijska postaja v Moskvi, je generalisim Stalin v dnevnem povelju sovjetskim oboroženim silam ob priliki 28. obletnice ustanovitve Rdeče armade izjavil: «Dvigati moramo raven gmojne blaginje našega ljudstva ter povečati vojaško in gospodarsko moč sovjetske države. V najkrajšem času moramo ozdraviti rane, ki nam jih je zadal sovražnik. Doseči moramo predvotno stopnjo, ki jo je dosegel razvoj našega narodnega gospodarstva, nato pa jo znatno preokreniti v kar najkrajšem času.»

Maršal Stalin je nato orisal «vodilne smerice» bodočega razvoja sovjetske države. Dejal je: «Z zaključitvijo vojne stopa Sovjetska zveza v novo mirno dobo gospodarskega razvoja. V tem trenutku ima sovjetsko ljudstvo nalogo utrditi postojanke, ki jih je zavojevalo in doseči nov gospodarski napredek.

Ne moremo se omejiti na utrjevanje doseženih uspehov, kajti to bi pomenilo mrtvilo. Ili moramo vedno naprej, da bomo ustvarili pogoje za nov in močan razvoj našega narodnega gospodarstva.»

BRITANSKO ZAČUDENJE

London, 25. februarja
O razgovorih, ki jih je imel v petek britanski poslanik v Beogradu z maršalom Titom, je diplomatski urednik agencije BBC izjavil: «Izvedeli smo, da je britanski poslanik izrazil maršalu Tito začudenje, ki ga je že izrazila vlada, zaradi očitno malo prijateljskega značaja sovjetskega koraka, s katerim je podprla pismo beogradske vlade o poljskih četah.»

PROTI ZDRUŽITVI

Berlin, 25. februarja
Mednarodna poročevalska služba javlja, da je Kurt Schumacher, predsednik nemške socialistične stranke na britanskem zasedbenem področju na tiskovni konferenci izjavil, da nasprotuje združitvi socialistov s komunisti.

Peron zavrača ameriške obtožbe

BUENOS AIRES, 25. februarja. — Včeraj so bile v Argentini predsedniške volitve. Eden izmed kandidatov, polkovnik Juan Peron, je dva dni pred volitvami objavil odgovor na obtožbo zunanjeja ministrstva Združenih držav, ki jo je izreklo proti njemu in militarnistični kasti zaradi sodelovanja z osnimi velesilami. Peron zavrača obtožbo in po svoji strani napada ameriško vlado, da je vodila v Buenos Airesu volunsko delovanje.

«Modri in beli knjigi, ki jo je izdal kot odgovor na «Modro knjigo» ameriškega zunanjeja ministrstva, napada Peron blvskega ameriškega vojaškega atašea generala Johna Langa in druge blvske uradnike ameriškega poslanstva.

Glavni obtožbeni dokument je po mnenju dopisnika lista «New York Timesa» obsodba argentinskega državljanca nemškega rodu Eugenia Wittenberga, ki je obsojen na šest let zaradi tega, ker je zaupal vojaške tajnosti američnemu vojaškemu atašeu Langu.

«Modra in bela knjiga» naveda nadalje brez komentarja devet primerov volunstva, ki naj bi šli na breme ameriškega poslanstva. Obtožuje tudi tajnika ameriškega zunanjeja ministrstva in blvskega poslanika v Argentini Spruille Bradena, češ da se je vrtikal v argentinske notranje zadeve.

V uvodu v knjigo, ki ga je sam napisal, označuje Peron ameriško «Modro knjigo» kot politični ma-

Peron zavrača ameriške obtožbe

Stalna nasilstva nad nasprotniki

BUENOS AIRES, 25. februarja. — Včeraj so bile v Argentini predsedniške volitve. Eden izmed kandidatov, polkovnik Juan Peron, je dva dni pred volitvami objavil odgovor na obtožbo zunanjeja ministrstva Združenih držav, ki jo je izreklo proti njemu in militarnistični kasti zaradi sodelovanja z osnimi velesilami. Peron zavrača obtožbo in po svoji strani napada ameriško vlado, da je vodila v Buenos Airesu volunsko delovanje.

«Modri in beli knjigi, ki jo je izdal kot odgovor na «Modro knjigo» ameriškega zunanjeja ministrstva, napada Peron blvskega ameriškega vojaškega atašea generala Johna Langa in druge blvske uradnike ameriškega poslanstva.

Glavni obtožbeni dokument je po mnenju dopisnika lista «New York Timesa» obsodba argentinskega državljanca nemškega rodu Eugenia Wittenberga, ki je obsojen na šest let zaradi tega, ker je zaupal vojaške tajnosti američnemu vojaškemu atašeu Langu.

«Modra in bela knjiga» naveda nadalje brez komentarja devet primerov volunstva, ki naj bi šli na breme ameriškega poslanstva. Obtožuje tudi tajnika ameriškega zunanjeja ministrstva in blvskega poslanika v Argentini Spruille Bradena, češ da se je vrtikal v argentinske notranje zadeve.

V uvodu v knjigo, ki ga je sam napisal, označuje Peron ameriško «Modro knjigo» kot politični ma-

ZADNJE VESTI

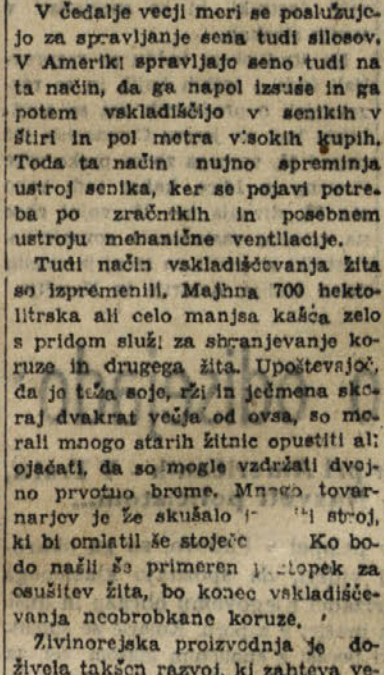
Čeprav končni rezultat argentinskih volitev še nekaj časa ne bo znan, izjavljajo predstavniki obeh strank, da so z nagačili. Voditelj opozicije dr. Tamborini je sinoči dejal: «Zdaj se mi, da smo zmagali!» Enako optimistično se je izrazil tudi predstavnik diktatorja Perona. Opozicija zatrjuje, da je dobila večino v pokrajini, ki so bile Peronova politična trdnjava. Vlada in opozicija zatrjujeta, da so potekle volitve v redu.

Pri običajnih volitvah v Belgiji je krščanska demokratska stranka spet povečala število glasov, pač pa je izgubila absolutno večino v senatu. Del sejanorjev bodo namreč izvolili običajni svetniki. Vse druge stranke bodo imele v senatu 1 glas večine nad krščansko demokratsko stranko.

V Atene sta prispela iz Neaplja načelnika britanske in francoske nadzorovalne komisije za grške volitve. V tednu dni bo prišlo okoli 1.000 izvežbanih opazovalcev, ki bodo takoj začeli poslovati.

Kakšne bodo bodoče kmetije

srednjo ali topično kmetско podjetje. Za primer vzamimo vprašanje vzkliščanja sena. Zlasti na manjših kmetijah imajo navado, da seno vzkliščujejo preko, nestaljeno in nerazrezano. Zdel pa imajo, poljedelci možnost, da na svojih kmetijah uporabljajo nove mehanizne stikalnice za seno in da seno vzkliščujejo vedno samo v balah, s čemer prihranijo dve tretjini prostora; po drugi strani pa bi bilo možno seno tudi na drobno razrezati in s tem prihraniti približno polovico sicer uporabljenega prostora.

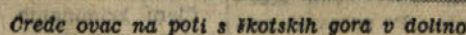

razstaviti in jih predložiti. Napredek v »prefabrikaciji« (serijski proizvodni postopek sestavljenih gradbenih delov) in nove metode pomostavljenega grajenja bodo omogočile razširitev mnogih običajnih zgradb in njih prenos na drug kraj ali na drugo posadbo.

5) **Nove zgradbe bodo iz boljšega gradiva.** Slabe strani kmetijskih zgradb so vsem dobro znane. Boljše zgradbe iz trpečnega gradiva bodo imele trdne temelje, trdno pripravečene oporake in podboje, dobro ogredlo, močnejše nosilce in odnošne ter trdne zunanje dele.

6) V večji meri se bodo posluževali predizdelkov. Že do zdaj so v lesnih industrijskih podjetjih in tovarnah izdelali na tisoče predizdelanih hiš in poslopij, kar so seveda zahtevali vojni časi. Če se bo posrečilo proizvajanje predizdelanih kmetijskih zgradb, ki bodo dobre kakovosti in jih prodajati v konkurenci z zgradbami, ki so zgrajene na mestu, se bo ta industrija verjetno zelo razmahnila.

7) Za kmetijske zgradbe bo treba boljših načrtov. Poljedelske fakultete univerz, trgovci z lesom in z drugim stavbnim gradivom in podjetniki priznavajo potrebo po boljših in uspešnejših načrtih, ki predvidevajo boljše izkoriščanje stavbenega gradiva in obetajo zmanjšanje nevarnosti zaradi slabe konstrukcije, površne izdelave ali izkvarjenega gradiva.

Vsakokrat ko govorimo o Starih Slovanih, omenjamo tudi njihovo čebelarstvo. Naši pradedje so znali ceniti prednost medu in se bolj medice, ki so ga popili velike množine. Za marljivost čbelice, ki so jim pr-našale sladko strdo, so pripravljali celo panikne s tem, da so gojili cela sončna pobjoja, na katerih se je potem zarasla resa, ki je najbolj medovitna rastlina v zgodnji pomladi. Tekra: je bilo čebelarstvo Starih Slovanov še dokaj primitivno. Čebela so gojili v duplinah in čestokrat se je namesto čebelnjara obilizar medved. Ko pa so prišli Slovenci in danesjo domovino, so uvideli, da je tudi tu primeren kraj za čebelarjenje. Zgodnje pomladansko pašo je prav tako kot v stari domovini nudila resa, mlo podobne v po letju je omogočalo pašo na hoji smrekli in travniških cveticah, v jeseni pa je preskrbela za zimo čebela medovitna ajda.

Največje delo v čebelarstvu je nedvomno opraviła Slovenska čebelarstvo društvo (po svobodnosti razpukeno in njegova imenina prenečana na Čebelarstvo nabavno sadrugo) s svojimi številnimi podružnicami širom po Slovenji. Največ zaslug it je steklo s izdajanjem društvenega glasila »Slovenski čebelar, ki sta ga zadnja dva urednika Frančišek Rojina in Avgust Bukovec dvigla visoko nad povprečje.

Strokovnjaki so izračunali, da bi lahko šedeloreja prinašala narodnemu gospodarstvu 10% vseh dohodkov, namesto enega odstotka, ki ga daje zdaj. Zato je naloga, da ponesemo to lepo gospodarsko panogo, ki bi jo lahko imenovali tudi sport, na deželo med široke plasti kmetskega in tudi delavskega ljudstva.

V prvi vrsti, sta za to polnostvo nedvomno poklicana vsaki župnik in učitelj. Obata namadno toliko časa, da res lahko uoma žebelarja in s tem dajeja dober azid ostalim vselanom. Solsti in župniski urš bi morala postati srediski sploh za vse uoma gospodarstva, da so, po poleg njihja poklicani za žebelarstvo samo se in župniski urš. Vse to, kar je bilo v preteklih časih, smo imeli stari upokojenci, ki so bili vseh vrst. Vse to, kar je bilo v preteklih časih, smo imeli stari upokojenci, ki so bili vseh vrst. Vse to, kar je bilo v preteklih časih, smo imeli stari upokojenci, ki so bili vseh vrst.

Gotov je za pospeševanje in razvijanje čebelarstva poklicana tudi država. Tako se je na primer, močno razširilo v zadnjih letih, pred vojno med kmetičniki uslužbenstvom, ki je imelo prevoz na kmetičnikih malone zastoj. Osnovni so si celo svojo čebelarstvo združili, ki to je doletela zdaj ista usoda kot SCD. Vrajanje prevoza je le majhen del pomoči države čebelarstvu. Pojavila so se mnoga druga in vanejša vprašanja, kot: prekrba zadostne množine krmilnega sladkorja, odobritve kreditov za pripravljanje predavanj in pobujanje čebelje kuge, omogočanje poličnika čebel v tuino itd.

Poleg prvega je še drugo vprašanje: Kako naj čebelarimo? Gotovo tudi tu drži pregovor: Vsak začetek je težak! Toda temu zelo lahko odpomoremo, ker so vsi čebelarji navadno ljudesrbi in prijazni ljudje, ki radi pomagajo bližnjemu. V začetku je treba pograbit z vsako priliko, ki se nam ponuja, da se spoznamo s čebelarstvom.

Stremlji moramo ponuditi, pojezbe je tresa pasiti tudi na vrhovi.
Tudi v tem pogledu bi morali dati, da bi podprla
društveno zamisel za tovarniško izselovanje. A. Z. panjev enotne
mere in cenene kakovosti. Zakaj bi uvažali pri nas vse mogoče in
nemogoče oblike panjev od nemškega gerstnarčevca pa do nepraktičnih
amerikanov, le nam ne prijazno praktičnost našega
zdravstvenega panja (pileno navdano A. Z. panj), ki ga z
uspehom uvažajo tudi v tujih deleh?

Vsak čebelar se mora truditi, da si bo čimprej nabavil potrebno orodje, ker bodo njegovi proizvodi le tako po kakovosti neoporečni. Enotnost je potrebna tudi v čebelni psalmi. Mala kranjska sivka je poznana kot dobra delavka po vsem svetu in so jo pred vojno

bravili živo celo Brazil. Oito pasmo nam je unila s kršanjem nekolič voja Italijanske zebela, ki je manj dlakasta in bolj rumenkaste barve. Bivše SCD si je nadelo nalogo, da bo ohranilo in izboljšalo čistost pasme in je v ta namen ustanovilo dve plemeniti postaji. Ker ni bil potrebnih denarnih sredstev in razumevanja s strani delavcev, sta le štiričlani in kot taki ju je unila vojna. Tudi tu je bilo največje pomanjkanje delovne

Odgovorili bodo še na tretje vprašanje: Zakaj naj čebelarimo? Vzrok mnogih propadov začetnikov-čebelarjev je prav pohlep po materialnih dobičkih. Ne smete misliti da boste že prvo leto izali med. Kaj če? Zadovoljni boste lahko, če boste prebili leto brez izgube in

vam ne do treba čiti v sep. Vsak, ki hoče čebelariti, mora biti pripravljen na velike irtve in razočaranja. Toda po nekaj letih se vse bo sploščalo. Dobra letina zaoeli vse rane, ki so jih pri zadnjem suhu leta. Toda vse to je prevel materialistično gledanje. Pravega čebelarja duševno zadovolji vsaka ura, ki jo prebije pri svojih tjuhlenkah.

Voditi nas mora pri tem tudi šerb za koristi naroda. S primer-
nitim pridelkom poska in medu, ki ga bo oslalo za izvoz v tuje države,
bomo obogatili naše narodno gospodarstvo.

Valen izvozniki predmet morajo biti tudi tite čebelte. Se dandanes
se najdejo čebelarji, ki čebelarstvo samo na med, kot pravimo, in usko
jesen neumljivlano pokončajo odlično mpsno belce. Če bi bil
urejen izvoz čebel, bi to brez dvoma odpadlo in bi rajši čebelte
prehranili do pomladi, ko jih bomo lahko prodali za lep denar. S
tem bo spet rasteel naš gospodarski ugled v svetu, ki ga tako krvo-
notvornostima.

Mnogo je vrst rastič — d divje rastlinč ob poteh in travnikih do gojenih. Najbolj znani in cenjeni vrsti sta izmed vzgojenih: tršaški širokolistni lesnik, imenovan tudi lesotnik in pa rdeči gorisiki. Prvega gojimo za prehrano poleti in v naslednji pomladi, drugega pa tudi za krmio prašček, perutnini in drugim malim živalim. V jeseni in pozimi pa vlagamo korenine tega na tople v silnice, da odžene nežno rdečobarvano listje za solato.

Radič je dvoletna rastlina, t. j.,

Za vlaganje rdečega gorčičkega
redčila so primerne le debele koren-
nine, ki vsebujejo več rezervnih
dihlini snovi kakor drobne, kajak
nas listja v silnici zavis samo od
rezervnih snovi. Zaradi tega če ga
pa namen sejejo redko. Če ga pa
nameravamo gojiti za krmo živa-
lin, za sejejo rano in gosteje.

Prav tvoj priidelek korenin dobimo, ako ga sejemo v drugi polovici junija po koreninah potju na široke takej po oispanju kornuze. Tudi spomladi posejano po jemenovih njivi, da dober priidelek. Tu ga pa sejemo na 25-30 cm oddaljena vrstice, da ga po žetvi jemeništa lahko čkopačemo in odstranimo plevel in strni.

in ne čveta istovajno na vrhji niti druga gojenja vrsta rade.

Zeleni širokolistni redki sejo-
mo od marca dalje do konca julija
na široko ali na boljše na 10 cm
oddaljene vrstice, da si obojnomo
nedejajo razlikovati, samo če so razlo-
ženi.

in da prihranimo na kolikoli seme-
na. Rana ceste ima prednost, da
imamo polti nadmestilo solate, k
ob soli primanjkuje prave, solate.
V nasietini pomladi se rast raz-
lano čbudi in nam spet nudi hra-
no dotlej, ko doraste je nova, svet-
le, spemladni odnemo radjevo gre-
do iz prejšnjega leta z do 12 cm.

Živalska jetika

V vseh gorskih krajih Velike Britanije — na Skotskem, v Walesu in Severni Angliji — se nekega dne v juliju mesecu začno pomikati velike črede ovac s pašnikov proti farmam.

Angleški kmetje, so tega dne že zarana na nogah. Veliko morajo prehoditi, ko zbirajo različne črede po gorskih obronkih. Njihovi črni, beli, margaški in v grdi ovčarski psi opravijo najmanj dvakrat toliko dolgo pot. Prah se dviga visoko s polskih poti, ko kmetje črede v do-

se volna mnogo bolj edvigne od kože kakor pri starih. Zato pri mladih striceh lahko uporabljajo škarje v vsej dolžini, medtem ko lahko pri starih ovcah strice samo s konicami.

Najprej ostrizejo ovco pod trebuh, potem poglobijo škarje v debelo volno pod vratom. Nato ostrizejo ovco do gola na prvi strani, nakar jo obrnejo. Ko je strice opravi- li svoje delo, pritisne pomagala po- sebni spoznavalni znak na sveže o- strizeno ovco.

kusov priporočiti, naj store primer- na ukrepe za uspešno kontrolo bi- vinske jetike. Jasno je namreč, da človeške jetike ne bodo mogli na- kadar nadostno kontrolirati, če ne bodo predhodno strizli jetike pri bi- valih, s katerimi ima človek opravka in ki predstavljajo večini del človeške prehrane. Tako klinični zdravniki kot hidroarzneviki imajo čisto zelo različna mnenja gla- de stopnje nevarnosti bacilov bivi- ske jetike, dala okuženo kravje mle- ko žste pogosto okuži otroke. Dasi-

surovo krovje mleko. Na čistost ne moremo pričakovati, da bi se ljudje na splošno zavedali nevarnosti mleka jetinih krav vse dalje, dokler tega ne bodo izkusili. Poglavitna zdelna dolžnost zdravnikov je, da dokončno odstranijo in uničijo v mleku bacile jetike. Neutemeljeno je menšje, da bi mogla majhne količine bacilov jetike, ki bi jih ljudem vbrizgali, pomembno in trajno odvrniti človeško telo. Edini postopek, ki omogoči uničevanje surovega krovja, je:

Izsušena zelenjava

moša nad 25 let, ki bi hotel iti po nje.

Za farmarko je dan striženja ova slavnostni dan. Kakor v naših vinorodnih kraljih trgatve, tako je za škotske gospodinjke striženje ova prilika, da pokaže svoje kuharske sposobnosti. Kajti tistega dne se vsi sosedi zberejo pri njej in pomagajo farmarku striči ovce. Razumljivo je, da so lačni, kajti striženje ni lahak posel.

Večina farmarjev najprej odcepi v vodi, da jim odpravijo umazanijo in mast iz kožnih. To se zgodi teden dni pred striženjem. Veliki dan mora biti lep in sončen. Vse hiše, ki bodo gostile goste, morajo biti priprane. Pri pomorskem prevozu zavzema izsušena zelenjava samo eno tretjino tistega prostora, ki ga sicer enakoli proizvođači zahtevajo, kadar so skladiščeni na druge načine. Ker so se zavedali možnosti uresničenja tega izrednega prihranka na toni, si se v Ameriki a veliko resnostjo lotili proizvajanja in umetnega izsuševanja domačih hranil; slasti v vojnem času je bilo za Ameriko to upravljanje zaradi silnih potreb po vsem svetu razmišljene armade dokaj pereče. V vojnem času je v Združenih državah obratovalo okoli 80 tovarn s letno zmogljivostjo 6 milijonov 810.000 kg.

Dr. J. J. Pasterizer, v Združenih državah. Za uspešen boj proti jetikiji naj zdravstveni vendar le spoznajo in se poslužijo dolgih iskustev veterinarjev, namesto da takoj dnevno, ko rentgenski žarki pokazujejo, da je bolezen prešla že v resno obdobje in da gre za specifične znake pljučne jetike.

**Pasterizacija mleka
preprečuje mrzlico**

Znanstveni izsledki nesporno dokazujejo, da pasterizacija mleka zmanjšuje število maiterke mrzlice, ki je kvaletična tvorila, in to močno

Čredo spravilo v ogradi in zdaj se začne lov na abojščne živali: močne roke zarabijo žival za rogo.

ve, druge za pol volne. Ona brca z nogami, bleja in hoče zbežati, vendar je kaj kmalu zvezana. Dober strižec opravi z ovco v štirih ali petih minutah, tak da imajo elovci dosti opravlja, da mu pravocasa

ne dobavljajo blagosa.

Večina stricov dela sode, le nekateri raje steklo. Julija meseca se ovcam volam edvinog od kote. Tedaj je prvi čas za stranjeje, kajti v nasprotnem primeru ima stricje.

Ilyonov ku šivilj.

V istem časovnem razdobju so nekateri veliki kmetijski centri pričeli tudi z izdelovanjem mesa, ki je pokazalo folkline uspehe, da so ga takoj pričeli uporabljati na trgovski

tem, da pije surovo kvasje mleko; sveda pa so moine tudi druge oblike okuže. Med 894 primeri okužb s malteko mralico je bilo pri ljudeh vsaj 133 primerih moine ugotoviti, da so pili surovo in ne po-

Pasterizacija mleka preprečuje mrzlico

Znanstveni isleditki nesporno dokazujejo, da pasterska mekla namajanje živjence maiteske mravlje, ki je kmetijskega izvora, in to med drugim, tudi pri najmočnejšim kot preloščiteljem. Pasterizacija mleka je precej najboljše pripomoček za preprečevanje te boleznit dodati pri ljudem kot tudi pri tistih stivalih, ki juttajajo surovo kравje mleko. Po podatkih kmetijskega sredstva v Wisconsinu so najbolj pogosto prenašalci maiteske mravlje praki in goveja stitina. Na splošno je pri clokebu najbolj pogost izbor okužbe v čemda, da pije surovo kравje mleko, vendar pa so moine tudi druge oblike okužbe. Med 894 primeri okužbe s maitesko mravljo je bilo pri ljudem vsaj v 813 primerih moine ugotoviti, da so pili surovo in ne po-

JULIJSKA KRAJINA

KONEC RAZPRAVE PROTI SANTIAGU

Časniki po 4 lire

Zavezniška vojaška uprava je ugodila prošnji vseh dnevnikov, da povisajo prodajno ceno od treh na štiri lire. Povisjanje cen bo veljalo od 1. marca naprej.

Nove pošne pristojbine

Trst, 25. februarja. S prvim marcem bodo stopile v veljavo nove pošne in brzojavne pristojbine, ki bodo veljale na področju A in za dopisovanje s področjem B Julijske krajine in v Italijo.

Načelno so podvojili pristojbine, ki se veljajo do zdaj za zaokroženjem nazgor. Za plana so določili nadaljnje povisjanje 1 lire. Odpravili so znane pristojbine za neperiočne in propagandne tiskovine ter za tiskovine založnikov. Za zračne poštnice v notranjosti so določili dodatno pristojbino 4 lire za vsaki 5 gramov za katero koli vrsto pošiljke.

Za priporočene poštnice so vsištali pristojbine za 50%; za pošne nakaznice do 500 lir so podvojili pristojbine; vključena je pri tem cena tiskovine ki znaša 2 lire; za zračne 500 lir in do 3000 lir so določili pristojbino 2 lire za vsaki 200 lir; za zračne nad 3000 lir za vsaki 500 lir. Spremenili bodo tudi pristojbine za pošne tekoče račune.

Prepoved odpušcanja nameščencev industrijskih podjetij

TRST, 25. februarja. — Zavezniška vojaška uprava sporoča, da se s splošnim ukazom, ki ga sedaj izpolnjujejo, katerega takojšnja uporaba pa je v naprej dovoljena, prepoveduje industrijskim podjetjem, ki so je podvržena kolektivni pobodi od 13. junija 1941, da ne smejo v času od 1. januarja do 31. marca 1946 odpustiti oseba.

Ta prepoved ne velja: a) za delavce, ki so bili sprejeti v službo po 1. januarju 1946; b) za delavce, ki so zaposleni pri sezonskih delih in so bili sprejeti s pogodbo samo za časno ali samo priložnostno za določena dela; c) za delavce, ki redno pripadajo k kategoriji poljedelskih delavcev; d) za delavce, ki bi brez tehtnega in upravičenega razloga odklonili sprejeti zaposlitev, ki bi jim jo ponudil kak drug delodajalec; e) v primerih, kadar bi po zakonikih odredbah ali po kolektivni pogodbi bil sklenjen prenehanje delovnega razmerja s strani delavca; f) nasproti tistim, ki bi jim dokazali, da so delovali po nalogu Ovrve in ki spadajo pod ukrepe o izkizenju z odpuštom za najmanj tri mesece; g) za delavce, ki imajo druge osebne ali družinske dohodke. Tu omenjena industrijska podjetja so obvezana takoj vzeti v službo delavce, ki so jih odpustili po 31. decembru 1945, če gre za delavce, napram katerim velja prepoved odpušcanja.

Da bi dosegli ponovni sprejem brezposelnih delavcev v službo, je ponovno uveljavljen kraljevski zakonik dekret z dne 29. maja 1937 št. 1768, spremenjen v zakon dne 13. januarja 1938 št. 203, ki govori o skrajšanju delovnega tedna na 40 ur.

Nadajše se po prvi plačini dobi po 29. decembru 1945 odreja izplačilo dopolnilne plače vsem industrijskim delavcem, delavcem in uradnikom, ki delajo manj kot 40 ur na teden in ki zaradi tega prejema po pogodbenih določilih zmanjšano plačo. Dopolnilno znaša 2/3 celotne plače, ki bi jo dobili, če ne bi delali manj kot 40 ur na teden.

Izjemoma ostane za mesec januar dopolnilna plača, ki jo morajo delavci dobiti v skladu s prej veljavnimi določili v višini 75% celotne plače in do meje 46 ur na teden.

Dopolnitev je računati tudi na vse posredne doklade k osnovni

Razsodba bo objavljena po odločitvi generala Bryanta E. Moorea

GORICA, 25. februarja. — V soboto so pred vojaškim sodiščem zaključili razpravo proti ameriskemu vojaku Carmelu P. Santiagu, obtoženemu, da je enega civilista umoril, drugega pa napadel s morilnim namenom. Na sobotni razpravi so zasliškali brata ubitega Laščaka, ki je izjavil, da je spremljal brata v bolnišnico, potem ko so mu po telefonu sporočili, da so ga ranili.

V Gorico so se peljali z avtomobilom ameriškega Rdečega križa. Brata so po prevozu v bolnišnico takoj operirali; pri njem je ostal približno do 5. ure naslednjega dne. Ko je prišel k bratu na obisk drugič, je bil ta že mrtev.

Sodišče je pojasnilo obtoženo njegovo pravico. Dejali so mu, da lahko moč, ali lahko pod izjavo ne da bi prisegel, ali lahko pod izjavo pod prisego. Obtožene se je izrekel za izjavo pod prisego ter je opisal podrobnosti, ki so privedle do streljanja v baru. Santiago je izjavil, da je vstopil v bar in na vprašanje, ki so mu ga stavili, je dodal, da je tam nastal spor z dvema civilistoma, ko jima je dejal, naj govorita v italijanščini in ne v slovenščini. Santiago je izjavil, da mu ni bil všeč izraz obeh civilistov, ter da sta ga oba gledala ter govorila o njem. Obtožene je trdil, da je poslušal razgovor v njemu nepoznanem jeziku. Santiago je dejal, da se je približal mlajšemu civilistu, to je Paravanu, in ga je nagovoril v italijanščini. Nato je obtožene stopil k svojemu tovarišu po samokres in se ponovno približal Paravanu. Med tem se je tudi bližal k njemu in ga srepo gledal. Obtožene je trdil, da se je tega ustrašil in ustrašil v stol, na katerem je malo prej sedel Paravan.

van. Ker se mu je Paravan še vedno približeval, je ustrelil še enkrat proti njegovim kolonom. Ker Paravan se ni padel na tla, je ponovno ustrelil in ta je padel. Medtem mu je skušal streljati civilisti, to je Laščak, iztrgati orožje iz rok. Santiago je izjavil, da je držal v desnici samokres, z levico pa se je skušal ubraniti Laščaku. Zaradi bojazni, da bi mu Laščak iztrgal orožje in ga uporabil proti njemu je ustrelil tudi proti Laščaku. Na spominja se kolikrat je ustrelil. Potem je v diru zapustil bar. Ko je videl lastnika bara mu je rekel v italijanščini: «Non per voi in se vrnil v diru k svoji edini.

Državni tožilec je v svojem govoru skušal dokazati, da je bil umor Laščaka izvršen s hladnim preudarkom. Ko je podal pred sodiščem označbo obeh zločinov, ki jih je izvršil obtožene, kot jih naveda priročnik vojaškega sodišča, je predložil izjavo, ki so jih dale priče ter iz tega skušal dokazati, da je obtožene popolnoma odgovoren za vse, kar se je zgodilo.

Obtožba je vztrajala na tem, da se je Santiago obrnil do civilistov in da je on povzročil spor. Santiago bi lahko preprečil incident, če bi se odločil zapustiti lokal. Zaradi tega, je nadaljeval tožilec, ni govoril o samobrambi. Obtožene ni storil ničesar, da bi preprečil dogodek. Nasprotno, je podčel tožilec, je bil Santiago tisti, ki je izvajal ter je skušal ustrašiti oboje civilista. S to izjavo je državni tožilec zahteval, da proglasio obtožene za krivega.

Zagovornik obtožene je zahteval od sodišča, da upošteva nazore Santiaga, saj je star komaj 19 let in pol in je vztrajal na tem, da se je obtožene imel za ogroženega in da je streljal v samobrambi. Obramba je nadalje zahtevala od sodišča, da upošteva kraljevski politični položaj in položaj prebivalcev Kanala ter izjavila, da je obtožene streljal, ni imel namena ubiti človeka.

Po razgovoru med obrambo in obtožbo so izpraznili dvorano in ko so jo spet odprli se predčili izjave, ki se nanašajo na preteklost obtožene. Po teh poročilih je Santiaga stopil v ameriški vojak 23. aprila 1945 v Filadelfiji. Poročilo nadalje naveda glavne podatke iz obtožbenega življenja.

Dvorano so spet izpraznili in ko so jo ponovno odprli, je sodišče podalo izjavo, da izda razsodbo ne more objaviti preden ta ne bo odobrena s strani oblasti, ki je predala zadevo sodišču, to je generalu Bryanta E. Moorea, poveljnika 88. divizije.

Davki na tkanine
Trst, 25. februarja. Splošni ukaz št. 38. poroča, da je potrebno ukretni določene spremembe zakona o davkih za določene tkanine na področju A. Zaradi tega bo dodatna taksa na prodajo tkanin, odrejena v členu 3. št. 65. z dne 11. januarja 1943 leta, določena v merilu 6% na obdavčljiv vrednost za vse tkanine, ki jih ne ocenjujejo kot predmete nujne potrebe, ne da bi upoštevali namen uporabe; izjema je sukanec, ki ga uporabljajo za nadaljnje delo.

Dodatni davek bo plačal izdelovalec ob predaji blaga kupovalcem na debelo, trgovcem ali potrošnikom.

E. WALLACE 18. POTEPUH

Pustolovska zgodba

«Da, da razumim», je je v naglici prekinil Pito. «Gotovo», molčite je sklenil. «Zena se približuje».

Otilija je odinila nekaj bicevja, da bi mogla videti. Zena je bila prav blizu. Hodila je z naglim in odločnim korakom in se upirala na benovinsko palico. Vsa je bila v črni in sive lase ji je pokrivala španška mantilja. Bila je visoke postave, še večja se je zdel, ker je bila zelo suha. Ko jo je ovelitilo sone, se ji je na beli roki žarko zaskrbelo. Otilija ni mogla odmakniti, oči od bledela obličja v katerem je žarelo dvoje temnih oči; velik in koničast nos je dajal licu poseben izraz. Veliki briljanti so ji krasili ušesa, roke in vrat. Ko sta jo izgubila izpred oči, je Pito globoko vzdihnil.

«Katarina Medel! Ali ste jo videli?»

«Katarina? Ali ji je tako ime?»

Zmajal je s glavo in še vedno gledal proti skupini dreves, za katerimi je žena izginila. Njegov začuden pogled je bil akoraj smešen.

«Kdo bi si bil mislil? Vedno pogumna. Hodi na lov, jezdi preko vseh ovir in je vedno še pri zadnjem pogonu: vedno!»

«In njeno ime je Katarina?»

«Ne, njeno ime je Loner: lady Gloria Loner. Njen oče je bil markiz Dealford... človek od vrage, vedno pripravljen za vse.»

«In vi jo poznate?», se je začudila Otilija.

«Da, toliko da jo lahko pozdravim. Dober dan, gospa markiza, kako vam gre? Upam, da je gospa markiza zdrava, fit. Njiva tako daleč, da bi lahko vodila daljše razgovore, je dodal smejejoč. «Trenotno biva na kmetiji, kakor vidim. Zato vi ne boste mogli tja.»

«Ne bom šla, ker počem lila, je popravila Otilija. «Šla bom v Pre-

scott, ali niste tako rekli? Kaj bo ste tam delali?»

«Nič posebnega.»

Zaskrbljeno jo je gledal. Otilija je žutila, da mu je njena prisotnost odveč.

«Naredite kakor hočete; nazaj se ne vrnem», je dejala.

«Zdaj se pričelam medo spominjati poroke», je dejal Pito. «Mili sem, da je le šala. Spominjam se le nejasno.»

Potem je naslonil glavo na roko in zaupal. Otilija je poskakala ostanke čel in našla dva ali tri komade prepečenca, škatlo keksov, tri tablice čokolade in košček pogoda. Torej se se ni bilo treba bati. Otilija je bila od lakote umrla. Poleg termosta sta imela še vojaško steklenico, ki jo je Pito v globel napolnil z vodo.

Ko je zalogo pregledala, se je vnesla pretežitljivo na strano, ker je bila vrsta na njej. Od časa do časa je odmaknila bicevje, pa ni ničesar videla. Sone se je nagibalo k zatonu in milijoni muše so plesale pod drevesi. V gozdu so odmevali udarci žolne.

«Koliko je ura?»

Ni opazila, da je bil Pito buden. «Skoraj sedem. Ste lažni?»

Demonstracije pred ZVU

Okrog 200 oseb, po večini mladine, se je zbralo v soboto pred ljudskim domom v Trstu, da bi protestirali proti odločitvi Zavezniške vojaške uprave, ker ne dovoli uporabe gledališča Rossetti za sešatek društva antifašistične mladine.

Med petjem in vzklikanjem so se demonstrantje odpravili proti Borzemu trgu.

Dijaške demonstracije v drevoledu XX septembra

Včeraj jutraj je v drevoledu 20. septembra pred gledališčem Rossetti prišlo do demonstracije po zaključku nekake dijaške sestanke, na katerem so volili novega predsednika. Dijaški so prišli iz gledališča na cesto pojdli italijanske nacionalne pesmi. Skupina mladencev, ki je čakala zunaj gledališča, je prišla s protidemonstracijo; prišlo je do prekanja, ki se je končalo s pretepanjem. Takoj je bila na mestu civilna policija Julijske krajine, ki je morala uporabiti prekanke proti določenemu številu demonstrantov. Po ponovnih prekanjih je policija pozvala množico naj se razide ter ni nikogar aretirala.

Imenovali so novi stali odbor italijanskega Rdečega križa za mesto Trst pod predsedstvom odveta. prof. Emanuela Clora.

Kolarič pripoveduje svojo odisejado

Iz dosmrtno ječe v Volteri na delo v Nemčijo - Kuhar pri Američanih - V Trstu, Pulju in na Reki - Neizprosen do nepoštenih - Nasveti policistom...

Ko se je razvedelo, da je mož, ki ima na vesti 8 umorov prispel v Padovo, so ga obkrožili policijski uradniki, agenti in podčastniki; mlajši so ga hoteli videti, da spoznajo klasičnega bandita, starejši pa so hoteli videti spremembe, ki jih je čas prizadel njegovemu obrazu in duši.

Dvadeset let je mnogo v življenju moža in preveč za tistega, ki jih preživi v zaporu. Kolarič se spominja dolgih let, prebitih v kaznišnicah v Santo Stefanu in Volteri. Govori počasi z enoličnim glasom. Ne, za mlade ljudi, ki ga poslušajo, to ni mož, ki je na razpravi pred porotnim sodiščem v Pulju mahajoč z rokami po zraku pripovedoval o svojih zločinih, niti mož, ki je po obsojbi prisegel, da bo pobegnil, kamor koli ga zaprejo. Dnevno je po ure in ure teloval, da bi si ohranil prožnost telesa, ki naj bi mu dovolila skok v prostost.

Trda so bila leta v kaznišnici, to da pravilna. Dvadeset let, dan za dnem v štirih korakih dolgi in tri in pol široki celici. Zdelo se mu je, da ne bo nikoli konec teh let. Potem pa so začeli v bližini streljati topovi in brnenje letal se je širilo z višav. Nemci so odprli vrata kaznišnice in odvedli obsojence v koloni na delo nekaj v Toscano in pozneje v Nemčijo. V aprilu 45 je Kolarič Nemcem pobegnil in dosegel ameriške bojne črto. Američani so ga zapopili kot kuharja v nekem taborišču beguncov. Toda zaradi razočaranja, ker so drugi kuharji kradi, je Kolarič taborišče zapustil.

Potikanje po svetu
«V dvajsetih letih, ki sem jih preživel pri pokopanju», je rekel «gangsteri in njegove oči kažejo odkritost, sem spoznal mnogo stvari. Neki kaznjencev, katerega je spoznal v Volteri, je po dvajsetih letih ječe, ki jih je preživel zaradi oboroženih ropov, zavel spet ropati... «Bil je norce. Pravi zločinec», je pripomnil mož, ki ima na vesti osem umorov...

Iz taborišča za begunce se je Kolarič z železnikom transportom vrnil v Italijo. Ustavil se je v Veroni, Vidmu, in v Trstu, ki se mu je zdel zelo spremenjen; iskal je zaposlenja, ki naj mu preskrbelo življenje. Bredskrbno je hodil po Trstu z dokumenti na ime Giovanni Kolarič in se večkrat ustavil v kakšnem baru ali gostilni. Iz Trsta je odšel na Reko in od tam v Puljo, da obišče stare znance. Pred 15 dnevi se je spet vrnil v Trst in nato odpovala Rim. Kjer tudi ni našel dela, zato je odinil ponovno proti severu. Ustavil se je v taborišču v Padovi, kjer ga je sklanjšički spoznal in ga dal aretirati.

«Z lahkoto bi se zmešil edinega karabinerja, ki me je vodil na policijo na 5 km dolgi poti... Toda zakaj naj bi to storil?»

Policija v Padovi ga je izpustila, ker ni imela ničesar proti njemu. Ko pa je šel po stopnicah iz policijskega poslopja ga je spoznal ka-

SEJA POKRAJINSKEGA SVETA

Podpora za otroška zabavišča

V soboto popoldne je bila redna seja Pokrajinskega sveta. Po poročilu predsedništva, je predsednik inž. Bandušič prebral pismo podpornika Armstronga, v katerem izraža zadovoljstvo nad delom sveta.

Neka organizacija iz Trsta je za prošila svet, da bi dobila od občinskih ustanov pomoč za bivanje ujetnikov v Nemčiji. Nato so prešli na vprašanje, ki ga je predložil svetovni tehnični uradnik: tike se stanovanja; svet je določil, da bo zahteval od stanovniškega urada pojasnilo. Rešitev vprašanja je poverjena prvi komisiji. Dr. Palofan je predlagal, naj svet sprejme odločitev, ki jo je predlagala občina za podporo 8 milijonov 700 tisoč lir, ki bi služila popravilu in vzdrževanju otroških zabavišč in plačam učiteljev za drugo polletje 1946. Svet je ta predlog sprejel.

Nato so odobrili spomenico, ki spominja na človekoljubno delo, ki ga je opravil ameriški Rdeči križ in na posebno pomoč, ki jo je nudil otrokom.

Tečaj britanskih častnikov
Mnogi ljudje na področju Trsta se čudijo, kaj pomeni na cestah, ki vodijo v Miramar znak študijskega teden 13. vojnega zbora. Sporočajo, da so ta študijski teden organizirali vsi častniki 13. vojnega zbora, da bi v predavanjih razpravljali o bojih v Italiji ter o posebnih vprašanjih, ki so z njimi povezana. Britanskim in ameriškim častnikom, ki obiskujejo tečaj, predavajo razni vsi častniki, ki so specialisti v svojih strokah.

Na študijskem tednu so razpravljali tudi o težkih bojih in se razgovarjali o predmetih kot so amfibijski boji na jezeru Comacchio ter napad 13. vojnega zbora preko reke Guarno in Idice, kakor tudi kako sta 88. divizija ter 13. vojni zbor na splošno zasledovala sovražnika. Častniki so prišli na tečaj iz raznih delov Italije, Avstrije in Nemčije.

Arelecija treh oseb z avtomobilom
Clari kriminalno preiskovalnega oddelka policije za Julijsko krajino pod poveljstvom inspektorja Pisciotta so v soboto na ulici Carducci v Trstu aretirali tri osebe z avtomobilom.

Te osebe zdaj zaskujejo o njihovem gibanju in kaj so v zadnjem času delali z avtomobilom.

Obdobje zaradi posesti vojaškega materiala

Vrhovno zavezniško sodišče je v petek pod predsedstvom stolnika Scanlana obsodilo na mesec dni zapora Franca Prinčiča iz Košane št. 87, pri katerem so našli 90 tulcev za hobe in eno izpraznjeno granato. Obsojen je bil pogojno. Sodišče je odredilo zaplombo najdenega materiala.

Dvig melase
Statistični gospodarsko — poljedelski urad za gorško področje sporoča vsem živinorejcem, ki so prejeli nakazilo za dvig melase sladkorne pese, da leto prevzamajo v času od 28. t. m. Po preteku tega roka bodo nakazila izgubila veljavo.

PULJ
IMENOVANJE PREDSEDNIKA KOMISIJE

Komisar puljskega področja je imenoval s ukazom št. 30 za predsednika Komisije za izčlenje med člani svobodnih poklicev in umetnosti dr. Flaka Oskarja namesto inž. Melusa Antoja, ki je dal ostavko.

TATVINE ELEKTRICNEGA MATERIALA
Pri preiskavi elektricnega materiala dne 21. februarja na trdnjavi Verudela, so opazili da manjka okrog 800 m bakrene žice, 20 žicena v kosirnih prekinjal, kakor tudi nortanje napeljavne trdnjave za veliko vrednost. Tatvine so osumili Cilba Ivana iz Bagnole, Ardosi Ivana iz Bagnole in Matosovica Petra čavarja trdnjave Verudela. Vse tri so aretirali in zaslišali po priznani, da so odnesli manjkajoči elektricni material.

PREVZEM ZACASNIH ZIVILSKIH NAKAZANJE
Osebe, ki so se do 22. predbeležile za začasnno živilske nakaznice za prihodnje štirimesečje, lahko prevzamejo te nakaznice od 26. t. m. dalje pri Prehrambenem uradu v ulici Carare št. 1.

PREDBELEŽBA ZA SOL IN MLEKO
Občinski urad naznanja, da bodo 26. t. m. začeli s predbeležbo za sol pri prodajalcih monopolističnih izdelkov in za mleko v mlekarinah.

Dve novi slovenski brošuri
«Nastanek ameriške ustave» (zanimivo pisana istorija o rojstvu ameriške svobode z dodatkom: «Zakon pravic») s slikami, cena 5 lir.

«Volitve v Združenih državah» (poljudni opis priprav za volitve ter svobode govora in tiska v Ameriki), s slikami, 32 strani, cena 5 lir.

dobite v "Centru za obvestila,"
Borzni trg št. 8

Gledališče Fenice

Danes ob 15. in 19. uri varietet-ska predstava «Golden Arrow» in barvni film «The Thrill of a Romance». Ljudske cene: parter 100 lir, galerija 60 lir; sedeži niso označeni.

Novi telefoni

Časnik za telefonske zveze pri Zavezniški vojaški upravi je prejel mnogo prošnji za namestitve novih telefonov po zasebnih stanovanjih. Ker je število mest na centrali omejeno, teh prošnji trenutno ne morejo upoštevati.

Sprejem brzojavk za Jugoslavijo

Telefonsko-brzojavni oddelek Zavezniške vojaške uprave poroča, da deluje brzojavna zveza z Ljubljano; s tem sprejemajo brzojavke tudi za ostale kraje v Jugoslaviji.

PREHRANA

Razdeljevanje kave. Seprel sporoča, da so danes začeli razdeljevati po 100 gr kave vsakemu potrošniku v Trstu. Konec razdeljevanja v soboto 9. marca. Cena 685 lir za kg.

GORICA

Delo «Modrih vragov» zbrano v knjigi

Te dni so pod okriljem 88. pekačijske divizije ustanovili društvo z nazivom «Modri vragi», ki ima namen zbrati vse tiste, ki so ali pa še služijo pri tej diviziji.

Društvo bo gnilo medsebojno prijateljstvo, ki je nastalo v tridneh vojni in solidarnost, vztrajalo v dobi zasedbe Julijske krajine; izdalo bo tudi knjigo, ki bo vsebovala vse delavnost omenjene divizije in ki bo nosila naslov «Modri vragi v Italiji».

Ustanovitev 88. divizije, obdobja vojnih operacij in naloge «Modrih vragov» bodo tvorile glavno snov in bodo dale življenje zanimivi zgodovini divizije. Knjigo bo izdala ena izmed največjih ameriških založb in bo nosila na začetku imena vseh članov društva. Predstavljala bo zasluženo nagrado in bo v ponos vsakemu pripadniku divizije.

Imenovanja ZVU

Zavezniška vojaška uprava za gorško področje je z odredbo št. 61 imenovala Marijo Massi, vdovo Signorini, za zastopnico Združenja družin padlih v vojni za gorško področje in obenem za predstavnico izdruženja za gorško odsek.

Z odredbo št. 59 je Zavezniška vojaška uprava za gorško področje poklicala v odbor goriskega Avtiokluba gospode: dr. Edmonda Candurija, Carla Marzuttinija, Marija Hausserja, Josipa Kotarja, Leopolda Doljaka in Frances Perka.

Modra galica

V pokrajino so prispelo prve posilke modre galice, ki jih dobavljajo Zavezniška vojaška uprava Pokrajinska zveza poljedelcev v dolodila 170 stotov galice sadjarjen za zimsko vzdrževanje sadovnjakov. Vsi zainteresirani naj se javijo najkasneje do 20. marca na pristojni občinskih uradih «Uscag», da bodo dvignili nakaznice za galico, katero jim bodo nakazali na podlagi vzgojenih breškovi in čepljevih dreves, in sicer po 100 gr za vsako drevo.

DRHRANA

Feka na račun tretjega. Skupni pekovi opozarja vse peke na veljavne določbe, ki prepovedujejo peko kruha potrošnikom, ki nimajo knjižice za mleto.

RADIO

Torek, 26. februarja

7 glasba za dobro jutro; 7.15 slovenski; 7.30 ital. vesti; 7.35 peštra jutranja glasba; 11.30 iz Straussove opere; 12. Mendelssohn: koncert za violino in orkester; 12.30 predavanje v slovensčini; 12.45 slovenski; 13. ital. vesti; 13.15 reprodukcija glasba; 13.30 orkester «Armstronga»; 14. predavanje v italijanščini; 14.15 predavanje; 17. predavanje iz Vidma; 17.30 simfononski glasba; 18. obvestila svojem; 18.30 peštra glasba; 18.40 angleška lekcija; 19. mladinska ura (slov.); 19.20 obvestila svojem (slov.); 19.30 XVIII. ljudska glasbena ura (slov.); 20. slovenski; 20.15 ital. vesti; 20.30 ritmi; 20.40 predavanje o Danteju; 21. orkester pod vodstvom dirigenta Luigi Toffola; 21.45 veliki dogodki zgodovine; 22.30 pri ognju; 23. ital. vesti; 23.15 slovenski; 23.25 nočno zabavlje.

Rešitev sobotne križanke št. 29

Vodovarni: 1. solidarni; 2. ikona; 3. ca, oba, M. P. (Memor of Parliament); 4. vid, kar; 5. emanirati; 6. nor, eli; 7. in, niz, ni; 8. minir; 9. apelaacija. Navpično: 1. Slovenija; 2. Simon; 3. li, dar, me; 4. Iko, Nili; 5. dobrilica; 6. Ana, zec; 7. Ka (bog sonca), Kad (janko), ri; 8. Matin; 9. neprilika.

Glavni urednik: PRIMOŽ B. BRDNIK

Izdaja A. I. S.

Dr. GAETA, zobozdravnik

Izvršuje vsa zobna dela v protezah z jamstvom - skrbna izdelava zmerne cene. Torre Bianca 43, vogal Carducco (ordinira od 10.-12. in 15.-16.)

ADAM

FLOŠE - HARMONIKE

Ulica Genova št. 21 - Tel. 35-48